

BÀI 1

THẾ GIỚI QUAN DUY VẬT VÀ PHƯƠNG PHÁP LUẬN BIỆN CHỨNG

(Tiết 1)

1. Vai trò của thế giới quan, phương pháp luận của Triết học

- *Khái niệm:* Triết học là hệ thống các quan điểm lý luận chung nhất về thế giới và vị trí của con người trong thế giới đó.

- *Đôi tượng nghiên cứu của Triết học:* Là những quy luật chung nhất, phổ biến nhất về sự vận động và phát triển của giới tự nhiên, đời sống xã hội và tư duy.

- *Vai trò:* Triết học có vai trò là thế giới quan, phương pháp luận chung cho mọi hoạt động thực tiễn và hoạt động nhận thức của con người.

2. Thế giới quan duy vật và thế giới quan duy tâm

a. Khái niệm thế giới quan:

- Thế giới quan là toàn bộ những quan điểm và niềm tin định hướng hoạt động của con người trong cuộc sống.

BÀI 1

THẾ GIỚI QUAN DUY VẬT VÀ PHƯƠNG PHÁP LUẬN BIỆN CHỨNG

(Tiết 2)

2. Thế giới quan duy vật và thế giới quan duy tâm

b. Thế giới quan duy vật và thế giới quan duy tâm:

Vấn đề cơ bản của mọi triết học chính là giải quyết hai vấn đề sau:

- Thứ nhất : Giữa vật chất (tồn tại, tự nhiên) và ý thức (tư duy, tinh thần) cái nào có trước, cái nào có sau, cái nào quyết định cái nào ?

- Thứ hai: Con người có thể nhận thức được thế giới khách quan không ?

* Dựa vào cách trả lời vấn đề cơ bản của Triết học mà người ta phân chia thành thế giới quan duy vật hay thế giới quan duy tâm.

- *Thế giới quan duy vật cho rằng:* Giữa vật chất và ý thức thì vật chất là cái có trước, cái quyết định ý thức. Thế giới vật chất tồn tại khách quan, độc lập với ý thức của con người, không do ai sáng tạo ra và không ai tiêu diệt được.

- *Thế giới quan duy tâm cho rằng:* ý thức là cái có trước và là cái sản sinh ra giới tự nhiên.

***Kết luận:** Thế giới quan duy vật là thế giới quan khoa học. Nó cung cấp cho chúng ta quan điểm tiến bộ và ý chí để cải tạo thế giới, làm cho cuộc sống ngày càng tốt đẹp hơn. Còn thế giới quan duy tâm là chỗ dựa về lý luận cho các lực lượng xã hội lỗi thời, kìm hãm sự phát triển của lịch sử.

c. Phương pháp luận biện chứng và phương pháp luận siêu hình

- Phương pháp: Là cách thức đạt tới mục đích đặt ra.

- Phương pháp luận: là học thuyết về phương pháp nhận thức khoa học và cải tạo thế giới.

- Phương pháp luận biện chứng: Xem xét sự vật hiện tượng trong sự ràng buộc lẫn nhau giữa chúng, trong sự vận động và phát triển không ngừng.

- Phương pháp luận siêu hình: Xem xét sự vật, hiện tượng một cách phiến diện, chỉ thấy chúng tồn tại trong trạng thái cô lập, không vận động, không phát triển.

* **Kết luận**: Phương pháp luận biện chứng cho chúng ta cái nhìn khách quan về sự vật, hiện tượng; giúp chúng ta đánh giá chính xác về thế giới và trên cơ sở đó tiến hành cải tạo thế giới khách quan.